



**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Sect. Vlt. Tertia conclusio ponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95871)

230 Disputatio XV III. De scientia Dei.

dextera, & leua, mensura seruetur, vt congruat pes pedi, & manus manui deferuiat; digiti quoque digitis, vt singuli ad singulos tota aequalitate concordent; sed & oculus oculo, & auris auri, quæ non solum consona sibi, & concordantia, sed & visibus necessariis apta formantur; manus quidem vt operi commodæ sint, pedes, vt gressibus, oculi, vt visibus seruiant, superciliorum exbuiis custoditi, Aures ad audiendum ita formatae vt simbalo similes susceptiverbi repercussum sonitum altius reddant, & vsque ad sensum cordis emittant; lingua autem ad loquendum illis dentibus, plectri reddat officium ipsi vero dentes alij vt incidant, & diuidant cibos, & interioribus tradant, interiores vero vt in modum molæ conficiant, ac comminuant, quo oportunius stomacho traditi coquantur, vnde & molares appellati sunt, sed & nares commendi status & reddendi, ac recipiendi gratia factæ sunt, vt in nouatione spiritus calor naturalis, qui ex corde est, vel accendi, vel refrigerari, cum res poposcerit, queat; pulmonis officio, qui pectore inhæreere datus est, vt mollicie sua palpet, & foueat cordis vigorem in quo videtur vita consistere.

27 At quid dicam de substantia sanguinis quam velut fluius ex fonte procedens, & vno prius alueo inuectus, tum deinde per innumeras venas, quasi per areas derivatus, totam humani corporis terram vitalibus rigat fluentis iecoris opæ ministratus, quod ad efficaciam digestionis ciborum, atque in sanguinem mutandorum in dextero latere iaceret? Quod si tanta ratione videmus in homine membra disposita, vt cum cæteris omnibus similis habitus videatur, in his tantummodo discrepent, in quibus vsus diuersitatem requirit, & neque in viro aliquid superfluum, aut egens, neque in femina quod desit, videamus vel quod abundet; qui ex his omnibus non euidenter agnoscat, infinitæ rationis opus, & sapientiam infinitam conditoris: quis cum Prophetia Regio non exclamet: mirabilis facta est scientia sua ex me;] emicat igitur tam ampla summi opificis maiestas in omni, tam supernarum, quam terrestrium creaturarum classe, vt mundus iste diuinæ plane specimen operationis sit, ac illius maiestatis insigne; in quo dum opus videtur, præfertur operatoris peritia, & cessante ipso, operationis officio, atque etiam tacente artifice, summa illius sapientia, qui ipsum condidit illum declarat, & operatori Deo operis sui testimonium suffragatur, vt cum vate visibilia intuentes, & ab iis ad invisibilia mentis oculis attolentes verba illa proferamus, [quam magnificata sunt opera tua Domine, omniam sapientia fecisti.]

SECTIO VLTIMA.

Tertia conclusio Ponitur.

28 IN Deo datur non solum sapientia, sed intellectus: hæc conclusio expresse continetur in scriptura sacra. *Psalm.* enim 7. *vers.* 79. hæc habetur, & in intellectibus manuum suarum deduxit eos;] & *1. Sam.* 1. 5. ibi] qui fecit cælum in intellectu,] vbi quamvis Augustinus, & alij Doctores exponant Deum omnia fecisse in sapientia, & in verbo, inde tamen colligitur nomen intellectus aliquo sensu verificari de sapientia diuina. Nec obstat actum ipsum intelligendi multoties signi-

ficari nomine intellectus, vt *Psalm.* 118. [Da mihi intellectum ut discam mandata tua;] quin potius inde maiori probabilitate colligitur, actua-lem intellectionem increatam & creatam vim intelligendi aliquid habere commune, ratione cuius appellari possit intellectus cum aliqua præcisione ab actualitate. Clarius tamen hæc veritas continetur *Ecclesiast.* cap. 1. ibi: [sapientiam Dei præcedentem omnia quis investigauit? Prior omnium creata est sapientia, & intellectus prudentiæ ab ævo, fons sapientiæ Verbum Dei in excelsis, & ingressus illius mandata æterna.] Ecce quomodo sapientia diuina vocatur aperte intellectus.

Patres etiam, & Ecclesiæ Doctores hanc veritatem sine controversia docent, Cyrillus *lib.* 1. 1. *thesauri*, in fine totius *lib.* dicit [ipse quidem vt intellectus supremus, atque optimus seipsum optime cognoscit] & *lib.* 1. in *Ioann.* cap. 5. de filio tractans ait: [mens, & intellectus in Verbo, si sapientia est, & Verbum rursus, ac sapientia in intellectu conspiciuntur, vbi patrem appellat intellectum, Filium vero, & imaginem Patris intellectum esse dicit.]

Damascenus *lib.* 1. cap. 15. ibi [dicitur Deus intellectus, & ratio, & sapientia, & potentia, dicitur & sapientia, & sapiens; similiter cum intellectu tum intelligens vita, & viuens] & Dionysius de diuinis nominibus sic ait: [diuina mens diuinus intellectus, omnia continet, & scientiam anticipatam habet] *Irenæus lib.* 2. cap. 48. *initio*, dicit Deus totus existens mens, quod cogitat hoc loquitur] mens autem synonymum est intellectus.

Præterea diuinum verbum ex Deo, vel ex Patre, tanquam ex mente procedere, hoc est per intellectum generari, docent Nazianzenus, Chrysostomus, Basilii. Nizeni. Athanasius, Dionysius, Cyrillus Alex. Theodoretus Ancyræ Episcopus August. & Fulgentius, quorum Patrum vestigiis insistentes scholastici vnanimi consensu docent, Spiritum sanctum procedere per voluntatem à Patre & Filio, tanquam ab vnico principio; Verbum autem à solo Patre per intellectum generari, quod dogma late continetur in Concilio Florentino in litteris vniouis; vnde D. Thomas. 1. p. 9. 1. 4. art. 2. in corpore, & *lib.* 1. contra *Gen.* cap. 46. & *lib.* 2. contra *gen.* cap. 10. & de *veris. quæst.* 2. art. 1. in *sed. contra.* & in corpore. Deo concedit intellectum absolute loquendo, & de illo tractat quasi de distincto ab intellectione, seu scientia diuina; eodem modo loquuntur Scotus, Ricardus, Alexander, Albert, Enrich, & alii. Probatum ratione, quia in intellectu duplex ratio potest concipi, videlicet ratio potentialitatis, quæ potest recipere realiter actum, quem inse potest producere; & hoc dicit imperfectionem, ac proinde non est concedendum Deo; alia est vis percipiendi veritatem sub hoc præciso conceptu, ratione cuius aliquid potest intelligi ab habente talem vim, & in hoc conceptu nulla involuitur imperfectio, sed potius tota est perfectio sine imperfectione, & necessario est concedenda Deo: quia verum est dicere, Deus intelligit omnia & se ipsum: ergo habet infinitam vim intelligendi, & ideo potest omnia intelligere; quia ab actu ad potentiam evidens est consequentia: ergo concepta hoc modo perfectione intellectus sine vlla imperfectione concedenda est Deo.

QVÆST.